

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในประเทศที่กำลังพัฒนานั้นตลาดเงินจะมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจสูงมาก สถาบันการเงินจะทำหน้าที่รับฝากเงินจากประชาชนแล้วนำเงินไปปล่อยกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ก่อให้เกิดการลงทุนอันจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่เมื่อประเทศพัฒนาไปถึงระดับหนึ่ง ความต้องการเงินทุนจะสูงขึ้นตามลำดับทำให้สถาบันการเงินที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับความต้องการเงินทุนได้ ตลาดทุนจึงเข้ามามีบทบาทในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น โดยที่ตลาดทุนจะเป็นตลาดสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะระดมเงินทุน หรือมีความต้องการที่จะใช้เงินทุนเข้ามาทำหน้าที่ระดมทุนในระยะยาว โดยวิธีการสร้างหลักทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารทุนออกเสนอขายแก่ผู้สนใจ ผู้ลงทุนในตราสารทุนจะมีสิทธิในความเป็นเจ้าของกิจการ หรือธุรกิจที่ตนเองได้ถือครองตราสารอยู่ เช่น การลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และการลงทุนในหน่วยลงทุน เป็นต้น ในการระดมเงินทุนโดยตรงในตลาดตราสารทุนนั้น ตลาดแรกในตราสารทุนออกใหม่มีบทบาทเข้ามาเคลื่อนย้ายเงินทุนจากผู้ออมมาสู่บริษัทที่ต้องการเงินทุน โดยเป็นแหล่งกลางในการระดมทุนจากผู้มีเงินออมที่ต้องการมีส่วนร่วมในความเป็นเจ้าของกิจการ หลังจากนั้นเมื่อมีการซื้อขายเปลี่ยนมือตราสารทุนระหว่างผู้ลงทุนด้วยกันเอง ธุรกรรมการซื้อขายเหล่านั้นเป็นธุรกรรมในตลาดรองหรือตลาดเพื่อค้าหลักทรัพย์ ตลาดทุนจึงมีบทบาท 3 ประการคือ บทบาทในการเคลื่อนย้ายเงินทุน บทบาทในการก่อให้เกิดสภาพคล่องในการซื้อขายตราสาร และการซื้อขายตราสารทุนในตลาดสามารถบ่งบอกถึงการดำเนินงานของบริษัทผู้ออกตราสารได้

ตลาดทุนอาจแยกได้เป็น 2 ตลาด คือ

1. ตลาดแรกหรือตลาดเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ออกใหม่ (Primary Market) เป็นตลาดเพื่อการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ผู้ต้องการเงินทุนได้ออกใหม่และนำไปขายในตลาดเป็นครั้งแรก โดยเงินทุนที่จะระดมทุนจะได้นำไปใช้ เพื่อการลงทุนระยะยาว กระบวนการขายหลักทรัพย์ในตลาดแรกนี้จะมีผู้ที่มีส่วนร่วมสำคัญ คือ ที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการสร้างตราสารทุน ตลอดจนขั้นตอนต่างๆในการจัดจำหน่าย หรือเสนอขายตราสารทุนสามารถ

กระทำได้ 2 วิธีคือ การเสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัดและการเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชนทั่วไป

2. ตลาดรองหรือตลาดค้าหลักทรัพย์ (Secondary Market หรือ Trading Market) เป็นแหล่งซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้ออกจำหน่ายและหมุนเวียนในระบบอยู่แล้ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนมือระหว่างผู้ลงทุน ซึ่งถือครองหลักทรัพย์อยู่ และผู้ลงทุนรายต่อไปที่ประสงค์ที่จะลงทุนซื้อหลักทรัพย์นั้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการมีตลาดรองนั้น เพื่อเป็นการเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ถือตราสารของธุรกิจต่างๆ สำหรับประเทศไทยตลาดรองของตราสารทุนที่สำคัญ คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นตลาดรองที่ต้งขึ้นอย่างเป็นทางการ

จากการที่ประเทศไทยพบกับ โศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ที่สุดในรอบทศวรรษที่ผ่านมา โดยฆ่าชีวิตผู้คนไปหลายพันคน โดยเฉพาะใน 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งทั้ง 6 จังหวัดนี้ถือเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของ ประเทศไทย และเป็นที่ยู้งักกันของคนทั่วโลก ต้องประสบกับภัยธรรมชาติครั้งใหญ่ นั่นก็คือ “สึนามิ” คลื่นยักษ์ที่เกิดจากการเคลื่อนตัวของรอยต่อของแผ่นดินในทะเลอันดามัน ทำให้เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงในประเทศอินโดนีเซีย โดยวัดความสั่นสะเทือนได้ถึง 9.0 ริเตอร์ ซึ่งถือเป็นแผ่นดินไหวที่มีความเสียหายหลายด้าน ความสูญเสียในระยะสั้นของประเทศไทยนั้นจะเห็นได้ว่าเกิดความสูญเสียในหลายด้านอย่างไรก็ตาม ภาครัฐบาลและภาคเอกชนได้มีมาตรการและงบประมาณในการฟื้นฟูและแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ อาทิ เงินช่วยเหลือของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย 28,000 ล้านบาท ตลอดจน การยกเว้นภาษีเงินได้แก่ผู้ประสบภัย นอกจากนี้สถาบันการเงินต่างๆ ก็ได้เตรียมวงเงินสินเชื่อในการฟื้นฟูและบูรณะเศรษฐกิจใน 6 จังหวัดเป็นจำนวนเงินกว่า 30,000 ล้านบาท ทำให้ทางเกิดความสูญเสียขึ้นกับประเทศไทยประมาณ 30,000-50,000 ล้านบาท ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในปี 2548 ลงร้อยละ 0.3 โดยผลกระทบจะเห็นได้ชัดในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2548 ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คาดว่าเศรษฐกิจในปี 2548 จะขยายตัวประมาณ ร้อยละ 5.2-5.8 โดยจะปรับลดจากประมาณการเดิมที่ระดับร้อยละ 5.5- 6.0 สำหรับภาวะเศรษฐกิจปี 2549 ถึงปี 2550 มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเนื่องจากการเมืองในประเทศไทย มีเสถียรภาพมากขึ้นตลอดจน ปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่รุมเร้าเศรษฐกิจไทยในปี 2549 เริ่มมีการคลี่คลายลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นในปี 2550 ไม่ว่าจะเป็นระดับราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ย ความมีเสถียรภาพ

ทางการเมืองจะส่งผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ผู้ประกอบการไทยและนักลงทุนต่างประเทศมีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริโภคและการลงทุนเริ่มปรับตัวดีขึ้นในช่วงปลายไตรมาสที่สองของปี 2550 เป็นต้นไป ภาพรวมของภาวะตลาดหลักทรัพย์ของไทยในปี 2552 ปรับตัวดีขึ้นเทียบกับปี 2551 ทั้งด้านดัชนีตลาดหลักทรัพย์ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) และมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยมีปัจจัยบวกจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนที่ปรับตัวดีขึ้นจากจุดต่ำสุดในไตรมาส 4/2551 ในปี 2552 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยต่อวันปรับสูงขึ้นจากปี 2551 และมีมูลค่าสูงสุดในรอบ 5 ปี โดยนักลงทุนทั่วไปในประเทศมีส่วนในการซื้อขายหลักทรัพย์สูงสุด ขณะที่นักลงทุนต่างประเทศกลับมาเป็นผู้ซื้อสุทธิ ในส่วนของบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์มีการขยายตัวต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านเจ้าหน้าที่การตลาดและบัญชีซื้อขาย ทางอินเทอร์เน็ต โดยปรับเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนบัญชีที่มีการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ย ต่อบัญชีต่อเดือน ในปี 2552 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยต่อวันปรับสูงขึ้นจากปี 2551 และมีมูลค่าสูงสุดในรอบ 5 ปี โดยนักลงทุนทั่วไปในประเทศมีส่วนในการซื้อขายหลักทรัพย์สูงสุด ขณะที่นักลงทุนต่างประเทศกลับมาเป็นผู้ซื้อสุทธิ ในส่วนของบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์มีการขยายตัวต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านเจ้าหน้าที่การตลาดและบัญชีซื้อขาย ทางอินเทอร์เน็ต โดยปรับเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนบัญชีที่มีการซื้อขายและมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ย ต่อบัญชีต่อเดือน

อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยกำลังฟื้นตัว ทำให้มีความต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้น ทำให้ระดมทุนโดยวิธีการเสนอขายหลักทรัพย์ใหม่ในตลาดแรกต่อประชาชนและนำเข้าไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ในปีหนึ่งๆมีหลักทรัพย์ที่เข้ามาจดทะเบียนเพื่อทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เป็นจำนวนมิใช่น้อย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาว่า ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนส่วนเกินของหุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชนทั้งในด้านการกำหนดราคาที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชนและ ณ วันที่เข้าซื้อขายวันแรกในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าจะส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนส่วนเกินของหุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชนอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้
เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนส่วนเกินจากการซื้อขายหุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชน

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1) การศึกษาครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์กับที่ปรึกษาทางการเงินจะสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดราคาเสนอขายหุ้นสามัญครั้งแรกได้ในครั้งต่อไป
- 2) ช่วยก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชนทั้งในตลาดแรกและตลาดแรกได้

1.4 ขอบเขตการศึกษาการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

- 1) ในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนเกินของหุ้นสามัญที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPOs) เท่านั้น มิได้รวมถึงหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่เข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แล้ว
- 2) ข้อมูลหุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชนที่เลือกใช้ในการศึกษานั้นเป็นข้อมูลที่ทำกรเสนอขายในช่วงปี พ.ศ. 2548-2552 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 71 หลักทรัพย์

ตัวแปรที่ศึกษา

1.ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่หุ้น IPOs เข้าซื้อขายวันแรก (SET)
- 1.2กำไรต่อหุ้น (EPS) ต่อค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม $\times 100$
- 1.3อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)ต่อค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม $\times 100$
- 1.4อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) ต่อค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม $\times 100$
- 1.5มูลค่าทางบัญชี (BV) ต่อค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม $\times 100$
- 1.6สินทรัพย์รวม (Total Asset) ต่อค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม $\times 100$
- 1.7ภาวะตลาด (Market condition)
- 1.8หุ้นอยู่ในกลุ่มเกษตรอุตสาหกรรม (AGRO)
- 1.9.หุ้นอยู่ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP)

- 1.10 หุ้นอยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน (FINCIAL)
- 1.11 หุ้นอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม (INDUS)
- 1.12 หุ้นอยู่ในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON)
- 1.13 หุ้นอยู่ในกลุ่มทรัพยากร (RESOURC)
- 1.14 หุ้นอยู่ในกลุ่มบริการ (SERVICE)
- 1.15 ตัวแปรของหุ้นอยู่ในกลุ่มเทคโนโลยี (TECH)
- 1.16 ผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)
- 1.17 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราผลตอบแทนส่วนเกินจากการลงทุนในหุ้นสามัญใหม่จากการเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในวันแรก และทั้งนี้จะไม่นับรวมหุ้นเพิ่มทุนเข้าไว้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

1.5 นิยามศัพท์

1. หุ้นสามัญที่เสนอขายครั้งแรกต่อประชาชน (initial Public Offerings/IPOs) หมายถึง การที่บริษัทหลักทรัพย์ออกหุ้นสามัญของตนออกเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก จุดประสงค์เพื่อระดมทุนไปขยายกิจการและเพื่อกระจายการถือครองหุ้นสามัญให้แก่ประชาชนทั่วไป การเสนอขายหุ้นสามัญแก่ประชาชนจะต้องกระทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (underwriters) ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. อัตราผลตอบแทนส่วนเกิน (Capital gain) หมายถึง ผลกำไรที่เกิดจากการขายหุ้นได้ราคาสูงกว่าราคาที่ซื้อมา ผู้ลงทุนประเภทลงทุนธรรมดาจะได้รับการยกเว้นในภาษีเงินได้จากการขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

3. ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET index) หมายถึง ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นดัชนีราคาหุ้นที่คำนวณแบบถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ซึ่งคำนวณโดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์

$$\text{SET} = \frac{\text{มูลค่าตลาดวันปัจจุบัน (current market value)} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวมวันฐาน (current market value)}}$$

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นดัชนีเปรียบเทียบมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์ที่เป็นหุ้นสามัญทั้งหมด ที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในวันปัจจุบัน กับมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในวันฐานคือ วันที่ 30 เมษายน 2518 โดยมีการปรับฐานการคำนวณ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียน เช่น เมื่อมีการรับหรือเพิกถอนหลักทรัพย์ การรับหุ้นเพิ่มทุน เป็นต้น เพื่อให้การเคลื่อนไหวของดัชนีสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์

4.กำไรต่อหุ้น (Earning per share หรือ EPS) หมายถึงส่วนของการสุทธิต่อหุ้นสามัญแต่ละหุ้นมีสูตรดังนี้

$$\text{กำไรต่อหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิของบริษัท}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญที่เรียกชำระเงินแล้วของบริษัท}}$$

5.อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt/Equity Ratio หรือ D/E) หมายถึงอัตราส่วนที่แสดงความสามารถการก่อหนี้ระยะยาวของธุรกิจ โดยพิจารณาจาก สัดส่วนหนี้สินต่อทุน และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยนำไปเปรียบเทียบอัตราเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ดังสมการดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

6.อัตราส่วนกำไรตลาดต่อกำไรต่อหุ้น (Price/Earning Ratio) หมายถึงอัตราส่วนราคาเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญกับกำไรสุทธิของหุ้นสามัญนั้น ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\text{P} = \frac{\text{ราคาตลาดของหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นประจำงวด 12 เดือนของหุ้น}}$$

การคำนวณอัตราส่วนนี้อาจจะได้ส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นประจำงวด 12 เดือนล่าสุดในการคำนวณ ซึ่ง ค่าอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นที่ได้จะเป็น Trailing P/E (P/E จากกำไรที่ผ่านมา) หากใช้กำไรสุทธิต่อหุ้นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอีก 1 ปีข้างหน้าในการคำนวณ ค่าอัตราส่วนที่ได้จะเป็น Forward P/E (P/E จากกำไรในภายหน้า) หุ้นที่มีค่า P/E ระดับสูง แสดงว่าผู้ลงทุนในตลาดยินดีจะจ่ายเงินลงทุนซื้อหุ้นดังกล่าวในราคาสูง เนื่องจากคาดหมายว่าผลกำไรของบริษัทผู้ออกหุ้นดังกล่าวจะขยายตัวในอัตราสูง ในขณะที่เดียวกันค่า P/E สูงก็แสดงถึงการมีความเสี่ยงที่สูงด้วย

7.มูลค่าตามบัญชี (Book Value หรือ BV) หมายถึง เป็นมูลค่าของหุ้นสามัญ 1 หุ้นที่ได้จากการประเมินค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ต่อหุ้นตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้ออกหุ้น ซึ่งหมายความว่าหากบริษัทนี้เลิกกิจการจะสามารถนำทรัพย์สินรวมถึงหนี้สินต่างๆ ไปแปรเป็นเงินสดได้ตามมูลค่าที่ระบุในงบดุลนั้นแล้ว ผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชีต่อการถือหุ้น 1 หุ้น

$$\text{มูลค่าตามบัญชี} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม} - \text{หนี้สินรวม}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่บริษัทออกยกเว้นค่าหุ้นแล้ว}}$$

8.สินทรัพย์รวม (Total Assets) หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นเหตุผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต สินเชื่อที่แสดงไว้ในงบดุลจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{สินทรัพย์รวม} = \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน}$$

9.อัตราปันผลตอบแทน (Dividend Yield) หมายถึง ค่าสถิติตัวนี้บอกให้ทราบว่า หากลงทุนซื้อหุ้น ณ ระดับราคาตลาดปัจจุบัน จะมีโอกาสได้รับเงินปันผลคิดเป็นอัตรา ร้อยละเท่าใด การคำนวณหาค่ามีสูตรคำนวณ

$$\text{อัตราปันผลตอบแทน} = \frac{\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น} \times 100}{\text{ราคาตลาดของหุ้น}}$$

10. ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter) หมายถึงบริษัทหลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ให้บริษัทที่ต้องการกระจายหุ้นแก่บุคคลทั่วไป

11. ที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor) หมายถึง สถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในการประกอบธุรกิจการให้บริการแก่บริษัทมหาชนจำกัดเกี่ยวกับ คำปรึกษา ความเห็น และการจัดเตรียมเอกสารข้อมูลต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ผู้ถือหุ้น และประชาชนทั่วไป การนำหุ้นเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ การจัดหาแผนฟื้นฟูเพื่อแก้ไขสถานะการเงินและผลดำเนินงานของบริษัทให้พ้นจากการเข้าข่ายถูกเพิกถอนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นต้น

12. ดัชนีราคาอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ (Industry Group Index and Sectoral Index) ประกอบด้วย

- ดัชนีราคารายกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group Index) ดัชนีราคารายกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ใช้สะท้อนการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน

- ดัชนีราคายหมวดธุรกิจ (Sectoral Index) ดัชนีราคาหมวดธุรกิจเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ใช้สะท้อนการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐาน (Fundamental) เดียวกัน

13. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

13.1 ธุรกิจการเกษตร เกษตรดำเนินการ โดยธุรกิจเฉพาะส่วนที่เศรษฐกิจของประเทศที่ทันสมัยเพื่อรองรับการผลิตการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารและเส้นใยและเคปโต จาก Commercial farming has largely supplanted the family farm in production of cash crops. เกษตรพาณิชย์ได้ supplanted ส่วนใหญ่ฟาร์มของครอบครัวในการผลิตพืชเศรษฐกิจ Some food-processing firms that operate farms have begun to market fresh produce under their brand names. บาง บริษัท อาหารการประมวลผลที่ทำงานฟาร์มได้เริ่มการผลิตการตลาดใหม่ภายใต้แบรนด์ของตัวเอง In recent years, conglomerates involved in nonagricultural businesses have entered agribusiness by buying and operating large farms. ในปีล่าสุดกลุ่ม บริษัท ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ Nonagricultural ได้ป้อนธุรกิจการเกษตรโดยการซื้อและการดำเนินงานฟาร์มขนาดใหญ่

13.2 อาหารและเครื่องดื่ม ผู้ผลิตอาหารโดยแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร ผู้ประกอบกิจการร้านอาหาร ตัวแทนจำหน่ายอาหาร รวมถึงผู้ผลิตและเครื่องดื่มต่างๆ

14. กลุ่มสินค้าอุปโภค บริโภค ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ

14.1 แฟชั่น (FASHION) ประกอบด้วยผู้ประกอบการ เป็นผู้ผลิต ออกแบบเป็นตัวแทนสินค้า ต่อไปนี้

- เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และกระเป๋า
- ผู้เขียนและแปรรูปอัญมณี และเครื่องประดับต่างๆ
- ผู้ผลิตวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมนี้ เช่น ผู้ผลิตเส้นใย เส้นด้าย และฟอกหนัง

14.2 ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน (HOME) ประกอบด้วยผู้ประกอบการเกี่ยวกับสินค้าประเภทของใช้ครัวเรือน หรือสำนักงาน ดังนี้

- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายของใช้ครัวเรือน เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่งบ้าน อุปกรณ์กีฬา ของเล่น และเครื่องครัว เป็นต้น
- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านและสำนักงาน เช่น โทรทัศน์ เครื่องเสียง และเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น
- ผู้ผลิตของใช้ในสำนักงาน เช่น ปากกา และแฟ้มเอกสารต่างๆ

14.3 ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (PERSON) ประกอบด้วยผู้ประกอบการต่อไปนี้

- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสินค้าเพื่อการอุปโภคส่วนตัวต่างๆ เช่น เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวพรรณ น้ำหอม ผ้าอ้อม และกระดาษชำระ
- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายยา เครื่องมือทางการแพทย์ และสินค้าใช้ biotechnology ต่างๆ

15. ธุรกิจการเงิน (FINICIAL) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม

15.1 ธนาคาร (BANK) ผู้ที่ประกอบธุรกิจธนาคารตาม พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกิจการในลักษณะเดียวกันที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายพิเศษ

15.2 เงินทุนและหลักทรัพย์ (FIN) ผู้ประกอบธุรกิจบริษัทเงินทุน ลิสซิ่ง เช่าซื้อ แฟกเตอร์ ริ่ง บัตรเครดิต สินเชื่อเพื่อการบริโภค บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม และผู้ให้บริการด้านธุรกิจหลักทรัพย์อื่นๆ (ในกรณีของการเช่าซื้อจะต้องไม่เป็นผู้ให้บริการหรือขายสินค้าให้แก่ลูกค้าโดยตรง)

15.3 ประกันภัยและประกันชีวิต (INSUR) ผู้ประกอบธุรกิจตาม พ.ร.บ. ประกันภัย พ.ร.บ. ประกันชีวิต รวมทั้งกิจการในลักษณะเดียวกันที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายพิเศษ

16. สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) ประกอบด้วย 5 กลุ่ม

16.1 ยานยนต์ (AUTO) ประกอบด้วยธุรกิจต่อไปนี้

- ผู้ผลิตหรือประกอบรถยนต์และยานยนต์ประเภทต่างๆ
- ผู้ผลิต ตัวแทนจำหน่ายหรือผู้ประกอบชิ้นส่วนหรืออะไหล่รถยนต์
- ผู้ให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์
- ผู้จัดจำหน่ายและศูนย์จำหน่ายรถยนต์ทั้งมือหนึ่ง และมือสอง

16.2 วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (IMM) ประกอบด้วยผู้ประกอบการต่อไปนี้

- ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องจักรและเครื่องมือทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรกลหนักหรือเบา
- อุปกรณ์หรือส่วนประกอบพื้นฐานของเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เช่น สายไฟ หลอดไฟ ฉนวนไฟฟ้า และมอเตอร์ต่างๆ
- วัตถุดิบที่ใช้ในหลายอุตสาหกรรม
- ยกเว้น บริษัทที่ผลิตเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ได้เฉพาะในหมวดธุรกิจใด หมวดธุรกิจหนึ่งเท่านั้น ให้จัดอยู่ในหมวดสินค้าธุรกิจขั้นปลายนั้นๆ

16.3 บรรจุภัณฑ์ (PKG) ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายบรรจุภัณฑ์และส่วนประกอบของบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ซึ่งนำไปผลิตบรรจุภัณฑ์ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในหมวดอื่น

16.4 กระดาษและวัสดุการพิมพ์ (PAPER) ประกอบด้วยธุรกิจดังต่อไปนี้

- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายเยื่อกระดาษ กระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษทุกชนิด
- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายหมึกสำหรับการพิมพ์ต่างๆ

16.5 ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ (PETRO) ประกอบด้วยผู้ประกอบการต่อไปนี้

- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสินค้าและอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เม็ดและผงพลาสติก และผลิตภัณฑ์พลาสติกต่างๆ
- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสารเคมี เคมีภัณฑ์พื้นฐาน เคมีภัณฑ์แปรรูปต่างๆ ปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืช
- ยกเว้น การผลิตสินค้าพลาสติกขึ้นรูปเพื่อเป็นอุปกรณ์ ชิ้นส่วน หรือเครื่องประกอบของสินค้าขั้นสุดท้ายหรือกลุ่มสินค้าใดเป็นการเฉพาะ

17. อสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง (PROPCON) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม

17.1 วัสดุก่อสร้าง (CONMAT) ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายวัสดุก่อสร้างและวัสดุตกแต่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผลิตมาจากวัสดุประเภทใดก็ตาม และรวมถึงสุขภัณฑ์

17.2 พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (PROP) ประกอบด้วยผู้ที่ประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

- ผู้ให้บริการก่อสร้างอาคาร ที่อยู่อาศัย และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ
- ผู้พัฒนา บริหาร จัดการ หรือให้บริการที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์
- ตัวแทนหรือนายหน้าในการจัดจำหน่ายและให้เช่าอสังหาริมทรัพย์
- กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์

17.3 กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (PFUND) กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า, โรงหนัง, สนามบิน , เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์ ฯลฯ รายได้ของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์มาจาก ค่าเช่า ดอกเบี้ย และกำไรจากการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

18.กลุ่มทรัพยากร (RESOURC) ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

18.1 พลังงาน (ENERG) ประกอบด้วยผู้ที่ประกอบธุรกิจต่อไปนี้

- ผู้ผลิต สํารวจ ขุดเจาะ ก่ลั่น และตัวแทนจำหน่ายพลังงานธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
- ผู้ให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ไฟฟ้า ประปา และแก๊ส

18.2 เหมืองแร่ (MINE) ผู้สำรวจแร่ ทำเหมืองแร่ ถลุงแร่ และตัวแทนจำหน่ายแร่โดยแร่เหล่านี้เป็นแร่ธาตุต่างๆทั้งที่เป็นโลหะ และอโลหะ แต่ไม่รวมถึงแร่ธาตุที่ให้พลังงาน

19.กลุ่มบริการ (SERVICE) ประกอบด้วย 6 กลุ่ม คือ

19.1 พาณิชย (COMM) พิจารณา 2 ปัจจัยประกอบดังนี้

- ผู้ให้บริการจำหน่ายสินค้าทั้งแบบค้าปลีกและค้าส่งให้แก่ผู้บริโภค ทั้งที่มีหน้าร้าน เป็นสถานที่จัดจำหน่าย เช่น ห้างร้าน ห้างสรรพสินค้า ดิสเคาท์สโตร์ ซูเปอร์สโตร์ ร้านสะดวกซื้อ และการขายที่ไม่มีหน้าร้าน เช่น การขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- สินค้าที่จำหน่ายจะต้องเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายสำหรับผู้บริโภค จะเป็นสินค้าจากหลายหมวดก็ได้

19.2 การแพทย์ (HEALTH) ผู้ให้บริการทางการแพทย์ ทันตแพทย์ ศัลยกรรมเสริมความงาม การฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพทางกายอื่นๆ

19.3 สื่อ (MEDIA) ประกอบด้วยผู้ที่ประกอบธุรกิจต่อไปนี้

- ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสื่อด้านต่างๆ ได้แก่ สื่อบันเทิง ดนตรี ภาพยนตร์ ผู้กระจายภาพและเสียง เป็นต้น

19.4 บริการเฉพาะกิจ (PROF) บริษัทที่ให้บริการเฉพาะด้านต่างๆที่ไม่ได้ระบุไว้ในหมู่ธุรกิจใด เช่น การศึกษา ที่ปรึกษาทางธุรกิจ และผู้ให้บริการบำบัดของเสีย

19.5 การท่องเที่ยวและสันทนาการ (TOURISM) ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจดังต่อไปนี้

- ผู้ประกอบการ โรงแรมและที่พักต่างๆและผู้ให้บริการด้านท่องเที่ยวต่างๆ เช่น บริษัทนำเที่ยว
- ผู้ประกอบกิจการสถานที่เพื่อการพักผ่อน สันทนาการ และทัศนศึกษา เช่น สวนสัตว์ สถานบันเทิง สถานที่ออกกำลังกาย และสนามกีฬา

19.6 ขนส่งและโลจิสติกส์ (TRANS) ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจดังต่อไปนี้

- ผู้ให้บริการเกี่ยวข้องกับการขนส่งในทุกๆช่องทาง เช่น ขนส่งทางน้ำ ขนส่งทางอากาศ ขนส่งทางรถไฟ ขนส่งทางบกอื่นๆ และผู้รับส่งสินค้าแบบครบวงจร
- ผู้รับฝากสินค้า ให้เช่าคลังสินค้า และบริการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

20. กลุ่มเทคโนโลยี (TECH) ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

20.1 ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ETON) ผู้ผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยทั่วไป

20.2 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจดังต่อไปนี้

- ผู้ให้บริการเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดข้อมูลและการสื่อสาร เช่น ผู้ให้บริการเครือข่ายคมนาคม ดาวเทียม เคเบิล และผู้วางระบบ IT และผู้ให้บริการเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต จัดทำหรือออกแบบอินเทอร์เน็ต
- ผู้ผลิตหรือให้บริการติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์เมนเฟรม Server
- ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายอุปกรณ์สำหรับเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์สื่อสารทางคมนาคม ฮาร์ดแวร์ และชิ้นส่วนเฉพาะของคอมพิวเตอร์ และผู้พัฒนาซอฟต์แวร์

21. ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม คือ การนำเอาตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินประเภทเดียวกัน ของบริษัททุกบริษัทที่ประกอบธุรกิจอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันมาทำการหาค่าเฉลี่ย การใช้ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมมาเป็นตัวเปรียบเทียบนั้น บางครั้งอุตสาหกรรมที่ประกอบด้วยบริษัทขนาดใหญ่ ผสมกับบริษัทขนาดเล็ก ก็จะทำให้ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมนั้นมีค่าที่สูง เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดเล็ก แต่พอเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดใหญ่แล้วก็มีค่าที่น้อยเกินไปในบางครั้งการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมอาจให้ค่าที่ไม่ถูกต้องเท่าใดนัก วิธีที่ใช้ในการเปรียบเทียบอีกวิธีหนึ่งคือ การนำค่าอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทเราเองนั้น ไปเปรียบเทียบกับบริษัทคู่แข่ง วิธีนี้จะทำให้เราทราบถึงสถานะอันแท้จริงของเราเองเทียบกับคู่แข่งว่า สถานะของเรา

เป็นอย่างไร และวิธีนี้ยังช่วยในการลดความเบี่ยงเบนของค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม ในกรณีที่มีบริษัทเล็ก
และใหญ่ผสมอยู่ด้วยกันอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved